

Datum

2026-03-23

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

GRF-2025-15564

Yttrande

Till

Justitiedepartementet

Remiss Justitiedepartementet - Rättssäkerhetens pris (SOU 2025:111)

Ju2025/02525

Sammanfattning

Malmö stad har av Justitiedepartementet getts möjlighet att yttra sig över betänkandet Rättssäkerhetens pris (SOU 2025:111). Betänkandet innehåller förslag på ändringar för att bland annat stärka den enskildes möjligheter att få rättsligt biträde på det allmännas bekostnad i samband med vissa rättegångar. Malmö stad är positiv till de intentioner utredningen har att i enlighet med internationella åtaganden stärka rättssäkerheten för enskilda i domstolsprocesser. Vidare välkomnar Malmö stad förslaget om att reglera rättegångskostnader så att dessa inte belastar offentliganställda som blir utsatta för vissa brott utan istället läggs på det allmänna. Malmö stad anser dock att mot bakgrund av att de ekonomiska konsekvenserna av förslagen är svåröverskådliga är det av vikt att kostnaderna närmare utreds och följs upp så att kommunerna kompenseras i enlighet med finansieringsprincipen.

Yttrande

Malmö stad välkomnar utredningens intentioner att stärka enskildas rättigheter genom att införa utökade möjligheter till rättshjälp och ersättning för rättegångskostnader. Det är positivt att offentliganställda tjänstemäns processuella rättigheter stärks. Malmö stad har inga synpunkter på förslagen rörande inkomstgräns och avgifter men har vissa synpunkter gällande de ekonomiska konsekvenserna.

En särskild kostnadsregel för vissa offentliganställda

Malmö stad ser positivt på förslaget att offentliganställda tjänstemäns processuella rättigheter stärks i mål om skadestånd på grund av våld eller hot mot tjänsteman, angrepp mot tjänsteman eller förolämpning mot tjänsteman så att en tjänsteman som har förlorat målet eller återkallat sin talan inte förpliktas att ersätta motpartens rättegångskostnad. Kommunala tjänstemän utsätts i hög grad för brott riktade mot deras person och i linje med vad utredningen framhåller så är det rimligt att de inte ska behöva betala för motpartens kostnader i samband med en rättegång.

Rättegångskostnader i förvaltningsprocessen och i domstolsärenden

Malmö stad konstaterar att kommunen i hög grad berörs av lagförslagen som rör förvaltningsdomstol och i mindre utsträckning av lagförslagen som rör allmän domstol. Malmö stad är i grunden positiv till att enskilda i vissa fall ska kunna få ersättning för kostnader för ombud i förvaltningsprocessen och på så sätt dels göra svensk lag mer förenlig med internationella åtaganden, dels undvika att den enskilde behöver föra en separat process med stöd av reglerna i skadeståndslagen för att få befogade kostnader ersatta.

Malmö stad delar utredningens bedömning att mycket talar för att lagändringen kommer att öka benägenheten hos enskilda parter att anlita ombud i förvaltningsmål. Detta kommer leda till att frågan om kostnadsanspråk för ombud allt oftare blir aktuell i förvaltningsprocessen, och detta även i processer där kommunen är part.

Malmö stad instämmer i utredningens slutsatser att kostnadseffekterna för kommunerna framstår som mycket svåröverskådliga. Malmö stad anser dock att det är en brist i utredningen och att det närmare bör tydliggöras i vilken mån kommuner och statliga myndigheter påverkas i fråga om det allmännas kostnadsansvar i förvaltningsdomstol respektive i allmän domstol. Det hade varit önskvärt med statistik som åskådliggör måltyper och procentuell fördelning mellan kommunala och statliga myndigheter.

Slutligen vill Malmö stad framhålla att de kostnadspositiva konsekvenserna för det allmänna som förslaget lyfter enbart synes komma att kunna ses inom statliga verksamheter. Då kommunal verksamhet hanterar en stor mängd förvaltningsärenden är det av vikt att kostnaderna följs upp och att kommunerna kompenseras i enlighet med finansieringsprincipen.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S)

Sekreterare

Isabelle Henningsson